

Gostynin, 6 października 2022 r.

Numer zamówienia: **MPK.271.14.2022**

Do Wszystkich Wykonawców

Wyjaśnienia treści Specyfikacji Warunków Zamówienia nr 2

w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego dla przetargu nieograniczonego pn.:

**Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Gostyninie
realizowana w formule „zaprojektuj i wybuduj”**

Zamawiający działając na podstawie art. 135 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1710 ze zm.) wyjaśnia treść Specyfikacji Warunków Zamówienia w odpowiedzi na złożone zapytania Wykonawców:

Pytania z dnia 22.09.2022 r.

Pytanie nr 8

Zgodnie z zapisami SWZ dotyczącymi sytuacji ekonomicznej lub finansowej (Rozdział IV ppkt. 3.3.) Zamawiający wymaga spełnienia przez Wykonawcę łącznie 3 warunków, dotyczących: zdolności kredytowej lub posiadanych środków, posiadanego ubezpieczenia oraz łącznie 4 wskaźników (wskaźnik płynności finansowej, wskaźnik szybkiej płynności obrotowej, wskaźnik zadłużenia długoterminowego oraz wskaźnik zadłużenia ogólnego).

W przedmiotowym postępowaniu wskaźniki zostały ustanowione przez Zamawiającego w sposób arbitralny i w żaden sposób Zamawiający nie wykazuje uzasadnienia dla przyjęcia akurat takich wskaźników i takich ich wartości jako warunek udziału w tym postępowaniu. W związku z powyższym wnosimy o:

1. Ograniczenie liczby lat z jakich należy przedstawić spełnianie wskaźników do dwóch ostatnich lat obrotowych (2021, 2020)
2. Zmianę wymaganego poziomu wskaźnika płynności finansowej do „nie mniejszy niż 1.2”
3. Wykreślenie wymagania wskaźnika szybkiej płynności obrotowej oraz wskaźnika zadłużenia długoterminowego

Ad. 1. Wymaganie przedstawienia wskaźników za trzy lata obrotowe nie znajduje uzasadnienia, ponieważ lata 2020-2021 w związku z pandemią COVID oraz wojną na Ukrainie całkowicie zmieniły sytuację ekonomiczną i finansową wielu przedsiębiorstw. Bazowanie więc na danych sprzed tego okresu (będących danymi już historycznymi) jest całkowicie bezzasadne, w szczególności w postępowaniu, gdzie realizacja zadania (projektowanie) rozpocznie się w 2023 r., a realizacja robót budowlanych w 2024 r.

Czas stanowi tutaj istotny problem, ponieważ w praktyce może okazać się, że Zamawiający ocenia „dane pochodzące nawet sprzed kilkunastu miesięcy. Oznacza to, że może być im daleko do aktualności, a w międzyczasie sytuacja finansowa wykonawcy może ulec zmianie. I to w obie strony – wykonawca w dobrej sytuacji może popaść w tarapaty, ale równie dobrze wykonawca będący w kiepskiej sytuacji może ją poprawić.” (Wskaźniki ekonomiczne jako warunki udziału w postępowaniu o zamówienie publiczne Bednarczyk Grzegorz Buduj z Głową 4/2019, <https://www.bzg.pl/node/1786>)

Ad. 2. (pkt. 3.3.3 SWZ pkt. a)

a) płynność finansowa będąca stosunkiem bieżących aktywów do bieżących zobowiązań na poziomie wartości nie mniejszej niż 1,4; 1,2

Wartość powyższego wskaźnika została przez Zamawiającego określona w sposób nieadekwatny do branży budowlanej i na poziomie nieuwzględniającym realnej sytuacji gospodarczej , co stanowi naruszenie zasady proporcjonalności, uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców.

Zgodnie z literaturą przedmiotu wzorcowa wartość wskaźnika wynosi 1.2 – 2.0. Co oznacza, że poziom bezpieczeństwa finansowego działalności bieżącej zapewnia osiągnięcie wskaźnika już na poziomie 1.2. Brak jest zatem uzasadnienia do wymagania osiągnięcia poziomu 1.4. Wnosimy więc o obniżenie przedmiotowego wskaźnika do poziomu 1,2.

Ad. 3 (pkt. 3.3.3 pkt. b i c)

b) wskaźnik szybkiej płynności obrotowej – będący stosunkiem (aktywa bieżące – zapasy -rozliczenia międzyokresowe) / (zobowiązania bieżące) co najmniej 0,70;

c) wskaźnik zadłużenia długoterminowego będący stosunkiem zobowiązań długoterminowych do kapitału własnego – na poziomie wartości nie większej niż 0,30

Wnosimy o wykreślenie powyższych wskaźników jako wymogu nadmiarowego. Ze specyfiki powyższych wskaźników wynika, że stanowią one obraz sytuacji w danym momencie. W odniesieniu do przedmiotowego zamówienia, gdzie realizacja będzie trwała 40 miesięcy, nie mają one znaczenia.

Są to wskaźniki specyficzne, które obrazują dany moment, na który największy wpływ ma aktualna sytuacja i uwarunkowania otoczenia. Wskaźniki te nie odzwierciedlają zatem faktycznej sytuacji finansowej spółki, możliwości szybkiego i terminowego realizowania zobowiązań, wypłacalności Spółki w długiej perspektywie i przede wszystkim są nieadekwatne w odniesieniu do branży budowlanej.

Na marginesie należy wspomnieć, że w literaturze przedmiotu dla wskaźnika zadłużenia długoterminowego wartości, które wskazują na stabilną sytuację finansową firmy to wartości poniżej 1.0, co oznacza, że spółka jest w stanie uregulować swoje zobowiązania posiadanym kapitałem własnym. Niezrozumiałe i nadmiarowe jest więc żądanie przez Zamawiającego pokrycia przez Wykonawcę zobowiązań 30% kapitału własnego.

Żądanie powyższych wskaźników w przedmiotowym postępowaniu przetargowym jest bezcelowe. W żaden sposób nie zabezpieczają należytego wykonania przez Wykonawcę przedmiotowego zamówienia, a ich zastosowanie nie pozwala w żaden wiarygodny sposób ocenić sytuacji finansowej i ekonomicznej wykonawcy.

Dlatego też treść warunków udziału powinna zostać ograniczona do elementów, które mają istotne przełożenie na ocenę zdolności ekonomicznej czy finansowej wykonawcy do zrealizowania danego zamówienia.

Należy zwrócić uwagę, że celem weryfikacji sytuacji ekonomicznej i finansowej wykonawcy jest ocena, czy będzie on w stanie ponieść koszty realizacji zamówienia do czasu otrzymania wynagrodzenia od zamawiającego. Przy uwzględnieniu wartości przedmiotowego postępowania oraz warunków finansowych (płatności) bardziej adekwatnym warunkiem udziału w postępowaniu winno być posiadanie odpowiedniej zdolności kredytowej umożliwiającej pozyskaniu kredytu pod finansowanie inwestycji oraz wysokość minimalnych rocznych przychodów, ewentualnie w połączeniu ze wskaźnikiem płynności finansowej i ogólnego zadłużenia.

Nie można bowiem tracić z pola widzenia tego, że warunki udziału mają mieć charakter minimalny, zatem nie mogą dyskwalifikować z udziału w postępowaniu podmiotów, które są w stanie zrealizować zamówienie.

Odpowiedź nr 8

W odpowiedzi na pytanie Wykonawcy Zamawiający wskazuje odpowiednio:

Ad.1. Zamawiający pozostawia warunek bez zmian.

W obecnej sytuacji politycznej oraz realiach gospodarczych, Zamawiający określił warunki udziału w postępowaniu z zastosowaniem wskaźników ekonomicznych z określonego okresu w celu zapewnienia realizacji zadania inwestycyjnego przez podmiot posiadający do tego zdolności i zapewniający realizację zamówienia, tj. znajdujący się w kondycji finansowej zapewniającej możliwość podjęcia i wykonania robót będących przedmiotem zamówienia. Zamawiający określając warunki udziału w postępowaniu w odniesieniu do zdolności finansowej i ekonomicznej uwzględnił zarówno wielkość zamówienia jak również fakt finansowania go ze środków publicznych, jak również sytuację geopolityczną i gospodarczą, mając na uwadze powyższe Zamawiający pozostawia określone warunki udziału bez zmian.

Ad.2. Zamawiający pozostawia warunek bez zmian

Zamawiający ustanowił wielkość wskaźnika na poziomie 1,4 co w odniesieniu do literatury przedmiotu, gdzie wzorcową wartość wskaźnika ustanowiono w przedziale 1,2-2,0 wyłącznie potwierdza, że jest on na

niewygórowanym poziomie i zawiera się w referencyjnym przedziale. Zamawiający nie uznaje wątpliwości Wykonawcy i wyjaśnia, że ustalone wartości są obiektywne i nie mogą być w żadnej mierze dostosowywane do oczekiwań potencjalnego wykonawcy, składającego wniosek o zmianę tylko dlatego, że z jego sytuacji finansowa być może nie wpisuje się w wymogi postawione przez Zamawiającego.

Ad.3. Zamawiający podtrzymuje zapisy warunku udziału określonego w Rozdziale IV 3.3.3., ppkt b SWZ. Zamawiający nie zmienia wielkości określonego w ppkt „b” wskaźnika szybkiej płynności obrotowej, ponieważ wskaźnik ten obrazuje jakie są możliwości spłacania bieżących zobowiązań najbardziej płynnymi aktywami. Wzorcowa wartość tego wskaźnika wynosi 1 dlatego ustanowienie go na poziomie 0,7 nie stanowi w żaden sposób ograniczenia dla Wykonawców w dobrej kondycji ekonomicznej. Zamawiający sformułował ten warunek nawet poniżej wzorcowej wartości wskaźnika.

Zamawiający dokona zmiany wskaźnika określonego w Rozdziale IV 3.3.3., ppkt c SWZ, tj. wskaźnik zadłużenia długoterminowego (inaczej nazywany wskaźnikiem ryzyka) poprzez określenie go na poziomie wartości 0,50.

Zamawiający dokona stosownych zmian SWZ w zakresie udzielonych odpowiedzi na pytania.

Podsumowując Zamawiający postawił w tym postępowaniu warunki ekonomiczne nie wykraczające ponad wartości wzorcowe kształtując ich poziom w dolnych przedziałach, co nie może stanowić w żadnej mierze naruszenie zasad uczciwej konkurencji. Zamawiający brał także pod uwagę obecną sytuację na rynku budowlanym i ryzyko upadłości wielu firm budowlanych. Dlatego też, stawiając takie właśnie wymogi, dążył do zminimalizowania ryzyka podjęcia się realizacji zamówienia przez Wykonawcę w złej sytuacji ekonomicznej, mogącej stanowić zagrożenie dla możliwości realizacji zamówienia publicznego, w szczególności w związku z ogłoszeniem upadłości na etapie realizacji zamówienia.

Wymóg wykazania się przez Wykonawców spełnianiem określonych w warunkach udziału w postępowaniu wskaźnikami, biorąc pod uwagę potrzeby Zamawiającego wynikające ze specyfiki zamówienia, jego złożoności, czasu trwania, jak i okoliczności wykazane przez Zamawiającego nie stanowi naruszenia zasad uczciwej konkurencji i równego traktowania Wykonawców.

Postawiony warunek jest proporcjonalny i adekwatny do przedmiotu zamówienia.

Powyższe wyjaśnienia Specyfikacji Warunków Zamówienia wiążą Wykonawców z chwilą ich zamieszczenia na stronie prowadzonego postępowania. Pozostałe zapisy SWZ nie ulegają zmianie.